

7 LIEPOS

1833 M.

LIETUWISZKASIS

No. 16.

BALSAS.

Lietuwiszkasis Balsas isceina 3syk ant mėnesio.

Kasčiuoja ant meta 2 dorėln. o Auropoje 3 dorėlai. Atskiras numeris 5 c.

Už colį apgarsinimu ant metu 10 dorėln. o wieną sykį garsinant 20 centu už kožną eitūtę.

Rėdytojas JONAS SZLUPAS, SHENANDOAH Pa.

PIGIAUSIA WIETA PERKANT

naminius daigtus, Siuwimo **MASINAS** WARGONUS, PIANO IR GRABUS pas **WILLIAMS & BROS,** 13 Main Street, Shenandoah Pa.

LIETUWIU SANDARBYSTOS KROMAS

parduoda geriausius taworus už pigiausią preką. Nėkur pigiaus neparduoda miltų ruginiui ir kwietiniui, mėsos, mūilo, kawos, deszru, krakmolo, tabako, rezinku, agurku, stiklu, torėlku darbinui diapannu ir tt. Eikite ir pirkkite wisą sądarbystos krome! Imokantis lietuwis už akcię \$ 10 stojasi są valdytoju kromo. Nepamirškite wietę!

E. CENTRE UL., arti Lehigh Valley geležinkeldwario, SHENANDOAH PA.

MARTYNAS JANKUS BITENUOSE

yra agentu L. Balso dėl Liėtuwos. Už tai užmarėnai, norėdami gauti Balsą ir kningas, kreipkitesi prie jo, raszydami po adresu: M. Jankus, Bitėnai. p. Lumpėnai, Ostpreussen.

J. H POMEROY,

ADWOKATAS,

SHENANDOAH PA.

Office: namuose Beddallo.

Insteigta 1876 m.

AGENTURA PIRKIMO NAMU, SAUGONES NO UGNIES IR KOLLEKTAWONES.

C. W. DENGLER, 115 N. MAIN ST. Shenandoah Pa.

DUONOS IR WISOKIU PYRAGU (PIES, CAKES IR PRETZELS)

o taip-gi ir wetsokiu „candies“

galima gauti labai pigiai pas manę, atekitele!

R. Winter,

No 25 S. Main St. SHENANDOAA.

A. Abramaitis & H. Babelis,

Drapanas darome ant apstelawimo isz materijos naujai isz fabriko iszejusios, taip-gi parduodame wirszutinius ir apatinius marszkinius, skrybėles, kalnėrius, petneszas, skepetaites szilkinės ir linines, pokaklinius pamiszezius, ir peneziakas. Ateikite, brolai, pas mus pirkti!

136 N. MAIN ST.

Netoli no Coal St.

SHENANDOAH PA.

LIKIMAS ŽMOGAUS ANT ŽIAMĖS.

(Tąsa.) Taip tai mės matome, kad kožnas pardawinys turi sawyje seną ir naują wertybę, o taip-gi a) kad jo senoji wertybė paeina isz pereito darbo, ir kad ji susideda isz 1. wertybes medegos ir pagalbinio materjolo, kurie joje iszsi- laikė, ir 2. isz wertybės, kurią suteikė nusidilinimas darbi- niu prietaisu, ir b) kad jam nauja wertybė prisidėjo isz szwiežiai pridėto darbo, ir kad ji susideda isz 1. wertybės, kurią paėmė žmogiszka darbiuė pajtega už sawo weiklumą, ir 2. isz wertybės „wirszdarbio“, kuri paima samdytojas kaipo 'wirszwertybę'. Czion galima butu pridurti, kad pagal G. C. Stiebeling'o statistizks iszjieszkėjimus, kurie apima swarbiausias szakas iszdarbystos Suw. Walsztijsose (271) cenzaus (apszacawonės) 1869-70 m., iszėmus žiamdar- bystą, nualinimas darbo widutinizskai isznėsza 100 pro- centu, beje kad ant kožno dorėlo, kuri ałgos gauna darbi- ninkas, samdytojas jo insikisza i kieszę taip-gi dorėli kaipo uždarbi.

Arczaus prisiziurėdami i 4 dalis, isz kuriu susideda wisa maininė wertybė pardawinio, mės atrandame, kad jos po dwi laikosi arczaus ir skiriasi tam tikra ipatybe no kitu dwiejų. Mat kuomet dalys maininės wertybės, kurios par- eina isz nusidilinimo irankiu darbo ir suwartojimo medegos ir pagalbinio materjolo, sawo didume stowi wisumet wien- nokioje prietaikmėje, tai dalys, paeinancijos isz 'butiniai reikalingo darbo ir isz wirszwertybės, sawyrtarpe yra atmai- ningos, nės pasididinant ałgai mažinasi pelnas samdytojo ir adwerniai: pasimažinant ałgai pasididina pelnas. Dėlto ta dalis kapitolo, kuri yra iszdėta ant irankiu darbo (prietai- sai, maszinėrijos, trobesiai ir tt.) ir ant medegos bei pagal- binio materjolo, wadinasi „staiiu [wisumetiniu] kapitolu“, o ta dalis, kuri puola ant ałgos ir pelno, wadinasi „atmai- ningu kapitolu“. Kaip augszcziaus sakyta, stanusis kapi- tolas, t. y. dalys maininės wertybės, kurios no irankiu darbo, medegos ir pagalbinio materjolo tapė perkeltos ant nuoweikalo, susideda isz senos wertybės, isz pereito darbo, o atmainingosios dalys, kurios pasirodo kaip ałga ir pelnas, susideda isz naujos wertybės, isz szwiežiai pridėto darbo.

Szita teorija maininės wertybės duodasi su mažu su- siauriniu pritakinti ir prie nuoweikalu žiaminio ałgos darbo. Taip, buszelyje kwiecziu yra sena ir nauja wertybė. Ju sena wertybė paeina 1. no wertybės sėklos ir mėszo, juose užsilikusios, ir 2. no wertybės, kurią ant ju perne- szė nudilinimas irankiu darbo (prietaisai, maszinėrtja, ark- lai, daržinės ir tt.); o ju nauja wertybė paeina 1. isz werty- bės, iszmokėtos ałgoje darbininkui, ir 2. isz wertybės „wirszdarbio“, ten insisziurbusio, kuri samdytojas prisisa- wino kaipo wirszwertybę. Jeigu apturėtojas žiamę par- samdo nuomininkui, kuris ją apdirba samdydamas darbi- ninkus ant ałgos, „wirszwertybė pasidalina i dwi dali, kuriu wiena apturėtojui gryžta kaipo renta [nuomas], o antroji pripuola nuomininkui kaipo pelnas. Blogos žiamės mažesnis isznaszumas [palyginant su waisiais ant geros žiamės prie lyguus darbo] nesiekia nei seną wertybę nei ałgos dali naujoje wertybėje, o tik wien tą dali naujos wer- tybės, kuri priguli no „wirszdarbio“, kadagi nuomininkas ir apturėtojas blogos žiamės gauna prietaikmiui mažiaus pelno ir rentos.

Kaip-gi dabar gal me iszaiszkinti tai, kad wienokias daugis darbo palarė newienoki daugi wertybės (musu pa- weiksle blogos ir geros žiamės), kuomet teorija sako, kad darbas yra wienintelu szaltiniu maininės wertybės, o laikas jo miera? Pjūtis ant geros ir blogos žiamės parodo tiktai ipatingą derlumą darbo dwiejose iwairiose wietose, o ne

wisatini derlumą ir naszumą darbo wisame kraszte. Wieno wisatinis budas darbo iszluk sztena klausimą; nės, darbia- laikas, kuris draugijiszka arba widutinizskai wartojasi dē padarymo pardawinio, apsklembia jo maininę wertybę”.

Jau pasakyta augszcziaus apte žmogiszką darbinę pa- jiegą, kad tai prideria no padėjimo ant rinkos, t. y. no pasiulo ir deininimo, ar koks pardawinys gali buti pardo- tas ar ne, ir, jeigu jis parsiduoda, tai ar jo prekė arba uł- igitu suma piningu, kuri drauge parodo ir jo wartos- wertybę, lyginasi maininei wertybei, ar yra žiamesnė arba augsztesnė už ją. Jei pardawinys wisai neparsiduoda, ta- jo wartonės wertybė ir darbas, padėtas ant jo padarymo wisai pražusta; jei parsiduoda už prekę žiamesnę negu j- maiuinė wertybė, tada apsimoka tik dalis jo wartos- wertybės ir darbo, padėto ant jo parengimo; o jei pars- duoda už prekę augsztesnę negu jo maininė wertybė, tad- jo wartotinė wertybė atstowi daugiaus darbo negu ji yra i- tikro susiurbusi. Czion turime antrą nawatną prieszta- gumą sistėmos, kurioje „wienokumas gali tiktai buti paei- kiamas ałkai weikiancziu istatymu newienokybės”. Szita priesztingumas randasi toje aplinkybėje, kad kapitolo- mas berots teorijiszka apsklembia maininę wertybę na- dingo daigto pagal darbinį laiką, kuris draugijiszka ar- widutinizskai yra reikalingas del jo padarymo, o pakti- praktiszka ilgumą to laiko aprubeziuodina pasiula ir pa- jieszka ant rinkos. O jis tai ir turi daryti, kadagi padar- mą ir padalinimą lobiu paweda ant tikslo pawieniu žmoni- kurie negali sužinoti priewoles draugijos isz anksto ir užtektinu tikrumu.

T. b. d.

Popėzija.

Su wienwaline begėdyste galima wisą padaryti, na- tai ant pirmo pažwelgimo rodytuosi pasitintimu ar nekyp- Istorija-gi turi ant to daug parodu, o aiszksiausią ir pad- miansią parodą suteikia istorija popėzijos.

Rasztyti istoriją popėzijos butu per ilga, nėra czia- wietos; mano mieriu yra parodyti, kad popėzija esti pa- remta ant didžiausios apgawystės, kokiais netikusiais keli- popėziai waikszciojo, kokiais piktadėjiszkais irankiais pa- naudojosi, idant priwerstu szwieta mokėti jiems doni, ko werti buw žmonės, kurie rymiszkoje bažnyczoje buw- pastatyti ant sosto „wietininku diewu”.

Wyskupams nepakako igitos galybės ir kuomi labiau- jiems sekėsi iwergti sawo brolus, tuomi lepesni jie buw sawo rekalawimuose.

Kas-žin koks kłastorius nukalė netikrus rasztus, ki- riuos jis priskaitė apasztafams ir kurie apgarsėjo po wian- Apasztaliszku Konstituciju. Ju mieriu buwo pnaugzta- guodonę ir galybę wyskupu, ir juose randasi pasiuozia- daigtai, kokias iktuolaik pasakyta dēl garbės wyskup- Ten wyskupas wadina žiamiszkais diewais, tėwas tik- cziju, sudžiomis wietoje Kristaus ir tarpininkais ant diewu bei žmoniu.

Nekurie cesoriai, kuriuos kuningai pribaidė peklo- buwo silpnais gana, tylėti ant kuningiszku pasiputimu, kad žmonės matė, kaip ju baisus perdėtiniai wisai paki- niai elgėsi priesz wyskupus, jie žinoma turėjo pareiti a- misias, kad tie turi buti wirszžiaminėmis esybėmis. N- kuriose wietose, o dar ir szįdien Lietuwoje, wyskup- buwo priimami krikszczioniu su ewangėliszka Hosianna.

Paprastas priežodis sako: „warnas warnui akies- kerta”; bet kuningai ji pawertė i neką, nės jie netik kyp-

saw akis, bet ir galwas, kada galėjo ir kada tai jiems tiko. Dėl juokingiausių teologizsku ginczu jie wienwal draskėsi plankus ir dėl to pripildė szwietą nerymasczia ir žmogzudystėmis.

Labiausiai dalywais teologizskuose ginczuose buvo nesuskaitytos gaujos zokoninku, kurie sawo pažwalgas gynė netik dwasizskais ginklais, bet dar iweiklaus — žimiszkomis lazdomis. Jie padarė lyg kad pułkus, kuriuos pasinaudojo fanatizski wyskupai ir kurie nekartą pakėlė pasibaisėtinius jeibus.

Antras bažnycios surinkimas Epeže 449 m. po g. Kr. gawo wardą susirinkimo žmogzudziu, nės czion pasitę zokoninkai su kardais rankose prispyrė priimti tikėjimo sakinius, kokius jie paskaitė už gerus.

Wienas isz didžiausių fanatiku buvo wyskupas Cyrylus isz Aleksandrijos. Jo neapikana nusiškreipe labiausiai, prieš žydus, tame mēste gywenanczius no 700 metu. Jis kurstė zokoninkus ir žmones prieš juos, liepė nugrianti synagogas ir nukirsdinti kožną žydą, kuris papulntu ju rankas. Tokiu budu Aleksandrija prastojo 40000 sawo stropiausių ukėsu!

Puikė, noras waldymo ir godumas piningu inēmė szirdyse kriksczcionizsku kuningu wietą kriksczcionizskos meilės ir dēmokratizska kriksczcionizska lygybė jau seniau buvo paminta kaipo nekriksczcionizska. Kožnas wyskupas tik to norėjo, idant augszczius už kitus pasikeltu, ir tokiu budu tarp ju pasidarė laipsniai rangos.

Wyskupai sostapilėse ir prowincijose žiamiu weikiai igyjo wirszininkystę ant kitu mēstu ir wadinosi mētropolytais. Ir tarp tu nekurie prisasawino augsztesnę rangą ir mokėjo po sawo wirszininkyste pastatyti wyskupus nekuriu szalu. Jie wadinosi isz pradžios ekzarchais, o potam parijarkomis.

Gadyneje cēsoriaus Trōdocijiaus II buwo tokie 5 patrijarkos: Konstantinopolyje, Antijokijoje, Jeruzolimoje, Aleksandrijoje ir Ryme. Jie wienas no kito wisai neprigulejo ir sawo rangoje ir tiesose jie buwo wisai lygūs.

Rymas buwo sostapile annometinio szwieto; isz czion iszeidawo wisi insakai, ir isz czion szwietas buwo waldomas. Klebonai rymiszkos parapijos matydami, kaip lengwiau buwo galima Ryme esant waldytį szwietą, užsimanė waldyti kriksczcionizską bažnycią tokiu pat budu, kaip cēsoriai walde szwietą polytikizskai.

Kiti pėrdėtiniau parapiju, wyskupai, pasibaisėjo taja užmaczią ir tais melais, kokiais ju draugai Ryme stengės sawo pretenajias pakelti i tiesas. Prisižiurėdami tiems melams isz tikro mēs nežinome, ar reikia daugiau dywties isz paikumo ir begėdystės tu melagyszau, ar wėl isz kwailumo žmoniū, kurie taip apicziupin budu dawės, supaikinti.

Wyskupai Rymo sakė: „Jėzus padarė Petrą wyresniuojų; apasztalaistowėjo po jo wada. Petras buwo 24 metus, 5 mėnesius ir 10 dienu wyskupu Ryme; mēs esame jo ipėdiniais, dėlto stowi wisi wyskupai ir kuningaikszcziiai kriksczcionijos po musu wirszininkyste!”

Kur Petras mirė, dėl laimes popėziū nėra žinoma, ir dėlto jie galėjo iszrasti gražią, graudinanczią pasaką, kuri ueturi jokio istorizsko patwirtinimo. Pagal ju pasakojimą Powylas tapė nukirsdintas kaipo rymiszskas ukėsas, o žydas Petras buwo plaktas ir potam nukryžiawotas, — galwa žiamyn kaip jis — pagal sakmę — reikalawo isz nusižiaminimo ir dėl skirtumo no Kristaus. Tame nusižiaminime popėziai berots nėra jo pasekėjais!

Dėlto popeziai pradeda sawo eiles su Yetru. Po jo girdime daugeli, isz dalies wisai pramanytū wardu, dėl

papildymo spragu, nės ankstesnė istorija rymiszku wyskupu yra dar tamsesnė negu istorija rymiszku karalu. Nėra reikalawo tuos mēstinius klebonus, nės kuomi kitu jie nebuwo, czion priminėti wardais.

Eilės rymiszku cēsoriū, eilės azijiszku despotu, žodziū sakant nei jokia gentkartė kuningaikszcziū szwieto, o — juk nei Chamber of Horrors ponios Tousseant Londone neturi tokiu doriszku baisunu, kaip kad eilės popėziū, kurie wadinasi wietininkais diewo.

Negirdėtina drąsybe, gudriausia naudone isz kwailumo žmoniū jie žingsnis po žingsnio insigriebė i tiesas, kuriu jiems nėkas nedawė; nės kriksczcionys pirmuju amžiu toli gražu jiems tuju nepripažino. Netiesa wienok nēkuomet negali pasilikti tiesa, nors ji butu ir per tukstantmezczius iszsilaikiusi ir buwusi pripažinta istatymais; tie, kurie no to kenczia, turi pilną tiesą atsiwalninti no jiems antmesto jungo, kaip tik jie istengia.

Pirmas rymiszskas wyskupas, apie kuri žinome, kad jis norėjo turėti didesnę galybę už sawo draugus, wadinosi Wiktoras [192–201].

Staponas, tapęs wyskupu 253 m. pirmas twirtino: „kad jis yra daugiau kaip kiti wyskupai, nės jis esąs ipėdiniu szw. apasztalo Petro”.

Kad cēsorius Konstantinas kriksczcionizską religiją pakėlė i walstijos tikėjimą, tą aplinkybę rymiszki wyskupai tuoju pasinaudojo dėl padidino sawo galybės. Žiamiausių lemetawimu ir slankiojimu jiems pasisekė, turint wisumet prilanką nusi cēsoriaus, igyti daugiau ir daugiau tiesu. Prieg tam jie nebuwo mulkiaus; jie ėmė, kur tik jie ką prigriebti galėjo. Taip jie pastojo turtingais, o su turtin-gumu metas i metą jie daugiau ir putėsi.

Urėdas rymiszko wyskupo buwo labai pageidaujamas ir pawyžiamas. Stabmeldizskas wirszininkas Ryme Prētextus sake: „Pdarykite manę wyskupu Rymo, asz tuoju busiu kriksczcioniu”. Jieszkotojai to urėdo kowojo kruwianus kowas, kuriose szimtai žmoniū pražudė sawo gywasti.

Apie diewuotumą ir szwentumą rymiszku wyskupu seniai nei sznekos neliko ir, ant wyskupinio sosto randame jau žmogzudzius bei swetimoterius. Bet ant tokiu mažmožiū mēs neapsistosime, o tap-gi nei ant garbės žodiniu kowu tarp wyskupu Rymo su kitu mestu wyskupais.

Jau IV-ame szimtmetyje rymiszki wyskupai buwo reikalawę, idant jiems butu pripažinta pirma wieta tarp patrijarku, beje ir tarp wisu wyskupu. Tai jie darė ne dėlto, kad jie sawę skatė už ipėdinius Kristaus, bet dėlto, kad jie sawo sėdenę turėjo anuometinėje sostapilėje szwieto. Bet tuomet dar uemislyta jiems augsztesnę garbę suteikti negu kitiems patrijarkoms.

Ne daugiau ką jie laimėjo V, VI ir VII szimtmecziuose, nors jie patys jau pradėjo sawintiesi augsztesnę stowenę ir twirtino, kad su galybe, kokią jiems dowanojo Petras, jie turi pasirnpinti apie reikalus wisatinės bažnycios. Wienok nekas dar tokiu pageidawimu nepripažino.

Wisi wyskupai wadinosi *papa*, popėziais, taip-gi wyriausiais kuningais, o juk ir wietininkais Kristaus, ir tuos tituluos dawinėjo wieni kitiems, žinoma ir wyskupui Rymo, kuris tapė wadinamas tai popėziūmi mēsto Rymo, tai wėl tiesiok popėziūmi.

VII-ame szimtmetyje iwyko atmaina, kuri berots dėl kriksczcionybės buwo skaudziū smngiu, bet už tai dėl pakilmės rymiszku wyskupu ilgainiu tapė labai pelninga. Muhammed apsiskelbė isteigtoju naujos religijos.

Praktizska wertybė Islamo palyginant su annometine kriksczcionybe apsireiszkė prakilnesne tarp tantu Rytžiamiu, ir mokslas Muhammedo platinosi su didele greitybe

per visą Aziją ir siaurinę Apriką ir isznaikino krikščioniszką mokslą tose žiamėse. Delto isznyko patrijarkai Antijokijos, Jeruzolimos ir Aleksandrijos, o su jais paojingiausieje ir oriausieje prieszginiai rymiszko iszdydėjimo. Muhammed ir Kalyfai tokiu budu veikė dėl gero rymiszku popėžiu.

VIII-ame szimtmetyje popėžiai gana toli paszoko in prieszaki, nors pradzioje to amžiaus nei jokios wilties nebuwo turėję. Kad longobardai apwieszpatawo Italiją, susisiaurino galybė rymiszku wyskupu iki ant ju dijaceziju, nės barbariszki karalai longobardu juk nepripazino ju nei patrijarkomis Italijos, ir kiti wyskupai tos žiamės gyniojo sawo nepriegulmingumą.

Bet tai weiktai atsimainė, kada longobardu walstiju pateko i rankas franku. Frankai padarė wyskupus Itymo didžiausiais žiamwaldžiais Italijoje, ir tai, drange su pagelba frankiszkuju karalu, gelbėjo jiems igyti pirmystę arba primatą Italijoje.

Wienok nės dar nenorėjo tikėti i teisingumą wisu tiesu, kokias popėžiai buwo pasisawinę. Tai daugiuose dalykuose gadino ju iszrokawimus ir jie turėjo labai norėti, idant butu galima iszrodyti, kad jau pirmieje rymiszki wyskupai turėję tokią pilnagalystę, kokios jie reikalawo.

Dėl to galo pradzioje IX-to szimtmecz'o tapė sustatyti Pseudo-Isidoriszki Dekretolai, netikri dokumentai ka žiu kokio popėžinio apgawiko. Juos platino po wardu labai guodojamo wyskupo Izidoro isz Sewiljos, mirusio 636 m.; tie dekretolai prasideda szesziasdeszimczia gromatu pirmutiniu wyskupu Rymo, po kuriu eina daugybė wyskupiszku dekretolu, tikru ir netikru, wieni per kitus permaiszytu.

Wyriausiu mieriu to sudarkymo buwo suardyti bažnytinę drausmę, padaryti rymiszką wyskupą neaprobežiuotu bažnyczios monarka, suaukinant wisą galybę mētopolytu ir synodu tiesiok pawesti po jo waldžia wyskupus, bažnyčia iszwalninti isz po szwietiszko sudo ir suardyti wisą itekmę walstijos bažnytiniuose dalykuose ir prietikiuose.

Tame walywame klastos ir wagystos darbe randasi ir dokumentas dowanu, kuriuomi cėsorius Koustantinas apasztalui Petru i užtikrina wisą wakarū žiamės walstiją ir jos sostapilę Rymą!!! T. b. d.

X Nagryzes atgal.

ETIUDAI ISZ GYWENIMO LIETUWOS UKININKU.

IV.

(Tęsa.) Prijojowa prie jieszkomu dirwonu. Klaiki wieta: duobės, kalniukai, tai czia tai ten kyszajo isz po baltimu pernyksztės žolės kelmai alksniu ir dar su žiewe nukirstu beržu, aglu, juodekszniū, apusziu (populus tremula). Bandžius nulipo no arklo, kurs pradėjo raszkyti, jaunas szakeles su žirginiais krumo ir skaniai edė; Bandžius paėmė kelmeli alksnio ir insispyręs iszrowė ji; žiamė buwo pilka.

Žiamė, kaip tai sako, widutinė, iszdarė jis. Nors asz žinau gerai, jog czion žiamė toli ne widutinė: ant wirszaus baltaziamis su wopna, apaczioje wietomis mēlynasis smėlis, wietomis-gi (slėniuose) samaninė torpa. Dėlto sausose wasarose netik jawai, bet ir wilžazolė iszdega.

Bandžius dar kelis krumus atplėszė ir nuszuostęs delnas skwernais sawo milinio nustojo prie manęs.

Na tai kaip-gi, ponaiti, mės sutarsime? paklausė manę.

Kiek tamista nori imti žiamės? asz pradėjau.

O ką, imcziau bent kelas marges: ko pats neigalėsiu,

tai kitiems užduosiu, jis atsakė.

Jau jei mylista butu ponacizio, praszycziau uždabent ant treju kokiu metu.

Gerai, asz atiduosiu ir ant treju metu, tik iszdabent gerai žiamę! Kokiu mokesta dirwonams musu krosz paklausiau, žinodamas, kad jis meluos.

E jau, kaip tai sako, apie 15 no margės! sumelawo, isz asz girdeju, jog užmoka po 20 ir po 25 rb.

Ne, broluk, asz už 15 neduosiu! Jei nori imk už 15 prie to reiks tamistai czion rawai iszskasti, iszweistus kelmus didelus sukrauti i stirtas ir man suwežti. Asz tapigiai suderėjau dėlto, kad gailu žmogaus: kur jis dės wargužis! o kita, asz turėsiu labai nemažą naudą: jis isdirbs žiamę, iszwers kelmus, dėl kuriu man reiktu maža maži padėti ant margės po 15 rublu, iszskas rawus, kuriu reiktu užmoketi po 6 iki 10 kapeiku no sieksnio; tik liks man tokia dirwa, kad dorai nutrėszus duos — na, kykiame 8 grudus rugu arba 6 - 7 wasarojams.

Bandžius derėjosi už mažiausią daigteli, bucznawo man rankas, praszė, jau net užpykau ant jo, ir wiena galbė užturejo manę no pawarymo jo kur wersmėn.

Sutareme po 18 rublu pirmais metais, antraisiais trecziaisiais 23 rb. 36 kap. ir kelmus jam atidawiau „kurenimo“. Macziau, jog mano bitninkas buwo labai luksmus. Dawo ant rankos 25 rb., ir užkwiecziau i dawo paraszyti kontraktą, no kurio buwo atsisakęs Bandžius, bet asz stucziai to pareikalawau, nės su jais kitaip ir atsigugu: susimislys ir — meta, arba atsižada no sawo žodziu.

Jam bus labai paranki szii wieta, nės gywena ant kampo (brolis pastatė gale uyczios ant ¼ desintinos žiamės grintelę ir trisieni) netoli 6 - 8 werstai no dvaro; žiamę užduos kitiems [emeju wisumet yra daug: bernaicziai, kamininkai ir tiesiai ukininkai, nės skatiko reikia], ir uždawo jau nebe už 18 rb, bet už kokius 25 - 30 rb.: wa jis turės naudą be darbo piningais; dabar jei iszdirbs kokius duo marges po liuais, jos jam duos arti 100 ir su kaupu po margės. Tik, reikia tiesą pasakyti, jog czia darbo bus tik ir taip sunkaus, kad ir milžinas 9 prakaitais apsilpta. Tada nejuokas: iszrauti kelmus, szaknys kuriu iszskietoje žiamės arti uclakties ar 2 uolackziu gilumo, iszarti suaugusias szaknis žolės, kuri muszke wisumet turi daug drutu stipriu szakniu, — tai wis reiks jam iszplėszti, iszardyti apwersti welnę. Macziau rankas tokiu aržu dirwonu pusles kraujais pačję, subnkimai ūkežęję — kraujas tryszta. E, kaip sunkiai jie uždirba dėl sawęs kəsueli szuozszezios duonos!

Manę szurpa ima tik pamislyjus apie iszdirbimą wietos: kiek kirwiu atszipins, žagriu sulaužys! Ir wieno pergales Bandžius iszszaukti isz po amžinai susigulėjusiu ir suaugusios menkos žiamės gywenimą, piningų; jis igulys su pagelba sawo arklo ir wilnoto kuinuczio paliepti žiamės duoti tiek duonos, kuria galės newienę kuningę, newienę urėdnuokę, newienę dewatkę prisotinti, aprėdyti gerumomis ir ramiai, sziktai miegoti po 12 adynu kas dienę!

Igalės, bet kas žin ar ilgai igalės tą sunkenybę toli westi, tolaus „igalėti“: dieglai szonuose ir pusiau, kriopwimas krutineje, kraujai delnose, amžinas gumbas pilwo apdribusio — pasilikis tikriausiu uždabiu, nės kitas uždabys labai abejotinas yra: tai lytai iszmirkina pasėtis jawo tai saulė iszkepina — skurdžiai jis žiuri ant sawo dirwonaszaros nebyra isz akiu, nės lietuwis wyras werkti nemoka, bet tos aszaros sustoja gerklėje ir smaugia, springina, pakaitą iszwaro ir wēl-atslugsta, bet akyse neatsiranda. T. b. d. dningai.

WĒLUS KELAS.

Naktis tamsi, kelas lygus
 Pasiklojo isz mēstelo.
 Skubiuos rasti dar nemigus
 Waikus, žmonų asz nameluos.
 Samdziau mēszlo no Leibuko;
 Suderėjau, noriu gryžti —
 Tik cziuksz: žiuriu dėdė Stukas.
 Ir plėczkolę reikė kieszti.
 Nėko — geras jis žmogynas!
 Kalbos pilnas nors metuoja;
 Dar bieziula man' wadina!
 Reg' — pakauszis kaip garuoja!...
 Tai ka p mislyji — stebuklai
 Diewo puikus... Taw Perkunai:
 Kuotik szit wa pakaruoklis
 Man' i rawą neistumė!...
 „Buwo žmogus bagotas, Buw —“
 Cit — nutisiu: reg' kad trenkia!
 Žirgu dwe'tas, — ne no darbo
 Juos kalmogose pakiuokė! —
 — „Juziuk, stoi tu! Kas czion eina?“
 Girdžiu balsą kuningėlo.
 Oi-gi diewe, tai kad pr'eina!
 — Asz braungiausius, asz tēweli!
 — „Kas esi tu, sunan Peklōs?“
 Kad suszüks, ir isz kalmogu...
 Galwoj garo man nei sėklos.
 Kalbu saw: ir asz-gi žmogus!
 Kaip man' musz jis, asz pabėgsiu —
 Szit sakysiu: Garklys Jonas,
 Tēwel, aszen! — „Nepamėgsiu,
 Kad welniai but', kur klebonas
 Jėzu Kristu wažinėja!“ —
 Czion lazda augsztju pas'kėlė...
 Szit tuoczės jis suswerdėjo:
 But' sugriawęs, bet tuoj ratu pasirėnė.
 — „O, bediewi — jis man sake:
 Tu uasruose peklos busi.
 Kriši staczius ten, kaip žwakė!
 O dabar... Juziuk, asz grinsiu!“
 Juziuks griebia, brikau rita,
 Asz szypsau, nors grėkas, jancziu.
 — Tēwel, mudu eswa kwita!
 Asz sakau. — „O weliuo kmucziaw,
 Tu kwitosi diewo taruq!
 Asz tegerian msziu wyuo,
 Tu areiką — žydo smarwė!
 Won — pekla tawo tēwyne!“
 — Tēweluk, abu mės girti.
 Ko prigerėm — tai wis toji;
 Gereziuu wyuq: nēr kuo pirkti:
 Ir asz troksztu buti rojūj!
 — „Won, blužnierca, duszia bludna!
 Fater noster... Waziuok waikel!“
 Turr — isznyko. Skurdu, ludua
 Pasidarė, mislys draikės.
 Nu, nedėloj keiks tēwelis,
 Iszdirbs manę lyg dwiragi!
 Ar-gi musu be žmonelės:
 Kaiszios pirsztas kaip tą wagi...
 Kam tas Leiba, kam tas Stukas!
 Kam užpykdžiau: bueziuot kojas
 Reikę buwol... Galwa sukas. —
 Reg'... ir Balczius jau sulojō.

W. BEWARDIS.

HENRY ROCHEFORT.

Dėmokratiszką dwasę suwienydamas su meile žmoniū
 ir su pajautimu draugijiszko teisingumio, juoką ir asztrią
 satyrą gretindamas su lengwumu nuosprendinio, o taip-gi
 be gilesnio ižiurėjimo i draugijos surėdymą, be moksliszka
 ir metodiszka sutaikinto persiludėjimo, Henry Rochfort
 užamė wietą, kaip nei koks kitas žiules su r musu gady-
 nėje, o igyjo ir meilę, kurios jis neprastojo, nors aplinky-
 bės tikręją jo swarbę sunaikino.

Henry Rochfort gimė 1831 m. Paryžiuje. Jo tėwas
 kiło isz labai senos didžiunu giminės Prancuzijoje, Burbo-
 nai ir karalėnė Anglijos buwo jo giminės. Motyna-gi jo
 paeina isz prastu žmoniū. Dar tik 17 metu turėdamas,
 kada jau turėjo baigti mokslawę St. Louis, po nutrėmimo
 rewolucijos 1848 m. ir po iszwyjimo jauno Nourrit bei nu-
 galabyjimo ugnies sargo Larr, Rochfort pasweikino mok-
 slawę aplankanti arkiwyskupą Paryžiaus su republiko-
 niszku giesme uz tai, kad jis priglaudė naszlauczius nužu-
 dytuju. Wargo prispaustas Rochfort istojo i mēstinę
 wyresnybę ir rotužėje, Hotel de Ville, dirbo kaipo pagelbi-
 nis darbininkas už 1200 franku ant metu. Czion jis insi-
 pažino su iszduotoju juokdaringo „Charivari“ ir ėmė raszyti
 trumpas apjuokas (vaudevilles). Raszęs dar dėl „Teatrinės
 kronikos“ ir dėl „geltonojo kiuržo“ (Le Nain Jaune), jisai
 pristojō prie „Figaro“, tuomet 2syk ant nedėlės iszeinan-
 czio. Per 3 metus jis czion garsino nedėlines apžwaugas su
 satyriszku asztrumu ir neiszpasakomu apjuoku, parodyda-
 mas juokingumus ir sugedimus draugijos prie waldzios
 cėsoriszkos; jo „Prancuzai Dekadencijos“, „Didžioji Bo-
 hėme“ ir „Ženkla gadynės“ turi wisumetiūę wertybę. Kad
 iszėjo jo „Quadrille karalu“, wyresnybe už „palytėjimā
 polytikos“ liepė isteigtoju „Figaro“ ar Rochforto kronikas
 pasilauti spausdinus, o jei ne — tai apstabdyti iszėjimā
 „Figaro“. Dėto villemessant atleidė sawo darbininkā, wely-
 damas jam, kad jis sawo laikraszti isteigtu, dėl ko jis priža-
 dėjos duoti pinigū. Weikiai potam iszejo „Lanterne“,
 kurios pirmo numerio buwo parduota 125.000 ekzemplieru;
 czion Rochfort netik palytėjo polytikā, bet pasirodė ėsęs
 pirmos klasos polytikiszku pamfletistu ir republikonu.
 Rochfort ejo kassyk drąsyu, tapė asztresniu ir be pagailos
 iszjuokė cėsorybę su jos netikumais: o Prancuzijoje „juo-
 kingumas užmusza“. Cesorius siuto isz piktumo, ir sudas
 paskyrė Rochfortui 5 metus kalėjimo ir 10.000 franku koros.
 Rochfort pabėgo i Brukselę ir ten tolaus kowojō per „Lan-
 terne“. Czion jis su Wiktoru Hugo, jo sunais ir iszwytai-
 sinis gruodyje isteigė dieuini laikraszti „Le Rappel“. Tuo
 tarpu 1869 m. parėjo rinkimai i legislaturā, Rochfort par-
 kiło i Paryžiu, kur wyresnybė ji pagawusi patupdė i kaleji-
 mą, bet weikiai paleidė pabugasi, idant žironės nepakeltu
 pamiszimo; Paryžiaus dalyje Belleville Rochfort tape
 iszrinktas su 18000 balsu i parlamentā; tarp waldymieru
 tas atsitikimas toki paplatino pasibaisėjimā, jog prancu-
 ziszka renta biržėje žawyn nuėjo ant 1 franko 2o cent.
 Cesorius-gi draskėsi isz apmaudo, o cėsorėne, kuri tada
 buwo Aigypte, puolė apsilpusi. Bet pats nebudamas isz
 kalbiu, Rochfort nerimo prie parlamentariszko weiklumo,
 jis isteigė naują kowoni laikraszti „La Marseillaise“; są-
 darbininkus to laiszko tuojau ėmė persekioti apkalmimais,
 pininginemis koromis ir dwikowystėmis; juk ir princas
 Plon Plon (Petras Bonapartė) iszszaukė Rochfortą ant
 pilsotu, ir užmuszo sawo willoje Wiktorą Noir, kuris prin-
 cou nuneszė iszszaukimā Paschal Grousseto. Ta žmogžu-
 dystė wisus dar labiaus sukirszino priesz Napoleoniszką
 sistemā. 100000 žmoniū nulydėjo i kapus užmusztęji, ir
 tuk reikėjo, kad atsiszauktu Rochfort, o butu Paryžiuje
 kilęs maisztas; wienok Rochfort ir Delacluze tarė dar ne-
 atėjus dėl to pagabiai walandai. Tuomi tarpu wyresnybė
 wėl po skundu pastatė Rochfortą, ir wasaryje 1870 m.
 su priwelyjimu didumos seimbuczio jis tapė pasodintas iu
 St. Pelagie, kur nuėjo ir daugunnas jo sądarbininku. Wy-
 resnybe, norėdama žmoniū kersztą nukreipti kur kitar,
 pradėjo wainą su Wokietija, ir cėsorybė puolė pas Sedan.
 4 d. rugsėjo, kada tapė apgarsinta republikė, žmonės su
 džiaugsmu nuğabeno Rochfortą i rotužę i paskyrė ji in-

snarius prowizoriskos wyresnybės. Wienok jis jau 13 d. spalū mėn. pareikalavo atleidimo no tos snarystos matydamos wyresnybės silpnybę ir prasikaltimus Trochu. 31 d. spalū, kada paryžėnai iszgirdo apie padawimą Bourget'o ir iktuolaitė no ju paslapytyje laikomo inėmimo Metz, minios žmoniū susirinkė priesz Hotel dē Ville ir reikalavo wisatiniuo iszpuolimo ir pasirodymo prowizoriskos wyresnybės. Bet toji požiaminiaiis kelais nukakusi i kazarmą Lobau ten surinko waiską ir pasalai liepē szandyti i mnią. Priesz tokią pasalybę Rochefort, kurs minią buwo beprikalbinē, jēs apsmalszinti, prieszgyntiawo, ir atstojēs no wyresnybės prisidėjo kaip prastas artilleristas prie nacjonalizskos gwardijos. No snarystos tautiūno susirinkimo mēste Bordeaux jis taip-gi atsiskakē, idant nepasiraszyti ant pawedimo wokiecziams Alzasijos ir Lotaringijos, ir Paryžiūje isteigē „Mot d'Ordre“. Szirdyje sawo jis stowėjo ant pusēs Komunos, nors ir czia apsiraiszkē jo buimingumas; laikrasztyje sawo jis užstawinėjo Paryžiaus 'maisztininkus' ir smarkiai ėmē i nagą Thiers, Mac Mahoną ir wisus Versailiszkius sēbrus. Bet kadgi jis buwo priesztarawēs nužudymui laidu (užstawytiniū), tai bijodamasi Komunos jis apleidē Paryžiū 18 gegužio 1871 m. Bet no wilko bėgdamas jis papuolē i nasrus meszkos. Jau atwykasi i Meaux suēmē Versailiecziai, pastatē priesz troczią wainos sudą ir -- iszgabeno ji i twirtynę.

Revolucionėriai ir daugelis buwusiu kommunaru užmetinėja Rochefortui, kad jis laike kominnos ir laike iszklausinėjimu kalėjime buwēs neapsakomai bailu, ir prasžęs nuožiamiasiai Gambettos už ji užstoti, idant tik jo neiszgabentu i Naują Kalėdoniją. Pradžioje jis buwo uždarytas in St. Martin de Rē, o 1873 m. iszsiustas i Naują Kalėdoniją; bet isz czia jis drauge su Paschal Grousset, Olivier Pain ir k. pabėgo i pussali Ducos. Sugrvžēs i Europą jis apsigyweno Brukselleje, potam Genėwoje, kur jis 'Lanterneje' apszwietē 'Thierso ir Mac Mahono begėdiszką ukawimą. O prieg tam jis anonimizskai dirbo prie Paryžiaus laikraszczu 'Marseillaise', 'Rappel' ir 'Droits de l'Homme'. 1880 m. amnestija jam pawelyjo sugryžti i Paryžiū, kas iwyko su didele iszkilme. Žwonēs priēmē tą wyrą, kuris taip daug prisidėjo dėl nupuldinimo cēsorybės, su negirdėtu džiugumu, ir arklus iszkinkę patys traukē jo wežimą. No Voltaire'o sugryžimo i Paryžiū nėks nebawo susilaukēs tokios owacijos.

Tuoju potam Rochefort isteigē 'Intransigent', kuriamē jis kasdien apgarsina polytikiszką ižengini straipsni. Pirmiausiai Rochefort pradėjo smarkią kową priesz Gambettą ir Opportunistus, už ką jis ir prirokuojamas likosi prie radikalizskos partijos. Kaip tik radikalai dorizskai apweikē opportunistus ir juos isz tułu pelningu wietu iszstumę nepildē žmonėms prižadētu reformu, Rochefort atsuko nugarą wakarykzstiems draugams ir walnai prisidėjo prie socialistu, be skirtumo ju iwairiu sektu. Rochefort yra wisumet asabiszkas ir dėlto tankiai jis ažnot i sistēmą kabinasi i žmogystas, kurios jam yra ikunyjimu paties dalyko. Kaip jis pirma asaboje Napoleono czaižē cēzarizmą su jo waisiais, taip paskutiniuose metuose jis iszpylē sawo satyriszką papyki ant Jules Ferry ir ant kožno 'prezidento minystru, kokios jie partijos nebutu. Jei Ferry ne igyjo tos galybės, kokios jis troszko, tai pirmiausiai praucauzai turi buti dėkingi Rochefortui: guodonei to 'Tonkinėso' jis pakasē duobę. Rocheforto kowa priesz karizskas kelones i Tunis ir Tonkin, priesz akcijszką draugystę dėl apszwietimo gazu Paryžiaus — tas wiskas sukasi aplink wardą Ferry — parodo nuosaikumą jo neapikantos, jo gabumą ir pajiegą jo gabumu.

1885 ir 1886 m. rodėsi, lyg kad Rochefort wisizskai prisidėjo prie socialistu, bet weikiai raisztis wēl atsilėid. Socialistu abazą jis pateko tai per susipykimą su meszkinizskais radikalais, tai per jo paties pajautimą teisingumū ir jo dēmokratizskas linkejimus — bet ne isz persiludyjimų, igyto ilgametiniaiis isztyrinejimais. Dėl jo yra swetima moksliszkoji papėdē socializmo. Prie to wisu prisidėjo jo nerami prieszgyninga dwasē ir pasibridinimas pelmininkas, kas ji kartais isz tikro daro rewolucjonėriumi. Wienok dē socialistu buwo maudinga jo draugybē laike rinkimu 1885 m. Kollektywistai ir 'Union socialiste' su džiaugsmu j pastatē ant kandidato, kada jis apsiskelbē wyrū rewolucjonėriū dēl naudos wargdieniū ir pripažino teisingumą reikalawimū socialistu. Socialistai nebutu pareję i wienybę renkams Brousse, Guesde ar kokios ju frakcijos wadowę, o dabai galėjo susiwenyjinimas iwykti pastaczius ant kandidato wyrą, wisatiniū mylimą, nesawnorą, kurio praetė buwo žymū ir skaisti; Rochefort nėkuomet garbgodžiai neįeskojo wadowystes nei neparsidawē. Rochefort sawo rinkėjams bawo zadėjęs stoti uz amnestiją dėl wisu polytikiszkos nusikaltėliū, už kraustymąsi isz Tonkino ir uz apskundimą Ferry'o. Kad sambutis jo ineszimus atmetē, jis atsiskakē no pasiunttuystes, „kadgi jis nenorēs wogti pinigūs i sawo rinkėju“. Ginkimas jo wietimūno pripuoē i wienybę atsitikimu Decazevilleje, ir socialistu galėjo wēl isz drauges stoti kową. 10000 bulsu, atiduota dėl socializskos kandidato, nors Brousse mėgindamas pastatyti priesz žmogystas uorėjo kową pakiszi susikoncentrawojusztis socialistams, iszžpsdimo mesztonybę; taue, lygiai kaip patraukime isz mesztonybes prie socialistu dalywu buwo ir Rochefort.

Draugybē su socialistais tarpo, iki neatsirudo klausima Boulanger, prie kurio Rochefort akliuū priipo. Tuo laiku, kada radikalai Boulangerą apleidē, Rochefortui padare tą gerojorą personą grūtišsima. Tai, ką jis daro iszszel Boulangero, stow' prieszgyntybe su jo praetė kuomet jis kowajo priesz walstijos užgrėbēją Napoleoną, tuomet pasieke sawo istoriszką swarbę, dabai jis tokiu pa žmogū, melu norincziuū tapu užgrėbēju, atidarinėja duris ir lygiai keitus. Tas dalykas tik tuomet iszsmiszkama, kaip pas Rochefortą mėgimas ar nemėgimas žmogystos užstoti jo pamatinius persiladyjimus. Dėl jo smurtasizs gerojorai yra iszreiksztoju newien tikrai dēmokratizsko gawido, mė apkencziama per oportunizmus ir radikalus, bet ir tokiu tizsko principo, kuriuū neziurint i Bismarkio pinkles pulemta atnaujinti senąją „gloire“. Kas ji parsidawēti reneगतu wadim, tas regimai nesapranta jo žmogystos Rocheforto orumas mat persigyweno, jis perilšo po darbu laikuose cēsorystēs. Sządiem, kur kowa tarp klasu uerzē dengia kowa priesz žmogystas, kur principu naujo draugijos surėdymo pakasa duobę senowiniū szwietui, nelabai jau tikro lauko dėl aparucėjimo Rochefortui. Nors jis czia ir ten per sawo garbingumą nuweikti daugokai gawo, bet jis neistengia jau patenkanczią itekmę padaryti tautiszkos tolynžengytės.

Priwatiszkas gyvenimas Rocheforto taip-gi pilnas kontrastu. Jis — dēmokratas — turi palinkimus didzių Seigneurs (ponų), ir raszytojas „Prancūzu Dekadencijos“ yra lepus, mėgiantis loszimus ir wisokius lėbawimus. Priežodi parėjo jo geidulingumas ant abrozu, arklū ir lestininiū kurimu.

Rochefort raszē ir meistraszczius; nors tiejie yra wietiniszko wertūmo, bet puikumas ir juokingumas iszgytābai patraukia skuitytojus. Prieg tam 'atskafusis Miquis', kaip ji neprietelai wadina, raszo i 'Gil Blas' nedėlė

kron
mec
prin
pas
jau
akys
atsiv
no 1
Izdin
weil
isz v
tiesi
darc
bom
Saw
II, 1
zija;
nori
widu
cuzi
nias
tai,
meti
sas v
wien
isz v
žiujē
krau
iwyk
gaw
siaus
gaw
niam
kass
puss

kroniką su paraszu 'Grimsel'. Szitos kronikos iszeina pa-
mečiui kningomis, ir čia 'Farces ameres' [kartus juokai]
primena 'Prancuzus Dekadencijos'.

Kaipo kalbėtojas susirinkimose Rochefort retai kada
pasirodo, jau tai dėl sawo widutiniszko tiktai iszkalbūmo,
jau tai dėl koptumo ir drowumo, koks ji perma stojant
akvna minios. Pasakoja, kad draugai ji kartais waru tari
atsiwaryti i susirinkimą kur jis buwo prisizadėjes ateiti.

J. Szl.

✗ **ŽEMUO** Paryžiuje paduoda sawo metinę rokundą
no 1887-88 m. Inėjimas buwo toks:

- Draugu instojimas 3.50 franku.
- Mėnesini mokescziu 25 fr.
- Wainais dawimas draugu 141.50 fr.
- Dėl liet. literatūros surinkta ant listos 7 fr.
- Zopostas no 1886 m. 6.50 fr.
- Wisu labu 182.50 fr.

Iszdawimas: a. ant laikrasceziu:

- 'Garsas' Jankaus 20.50 fr.
- Liet. Bašas 13.50 fr.
- Wienybė Panksczeio 16.30 fr.
- b. Knigos: Auszra 1883 5 m. 13.60 fr.
- Žodynas liet. - wok. Kurszaczo 15.50 fr.
- Patkuhs, Litwini i Polacy etc. 4.50 fr.
- Akielacziio palikimas 50 fr.

- Korrespondencija 17.30 fr.
- Wainikas ant kapo Akielacziio 6.50 fr.
- Wisu labu iszduota 157.70 franku.
- Zoposto ant 1 d. sansio 1888 m. buwo 24.80 fr.
- Skola už mėnesinius mokesczius 11.50 fr.

Izdininkas: Pautientus. Rasztininkas: Verbunat's.

WOKIETIJA. Naujas cėsorius Wilimas II
weikiai susitiks su caru Maskolijos, buk wiename
isz uostu Wokietijos. Wilimas II jau ima rupin-
tiesi apie apsaugojimą sawo gywascziio, kaip kad
daro caras, nės mat socialistai žada jį czestawoti
bombomis už spaudimą ir warginimą žmoniu.
Sawo sostinėje kałboje atidarant seimą W. limas
II, prisilielydamas Maskolijai, tyli apie Prancu-
ziją; žmonės pradeda stygawoti, kad Bismarkis
nori suderinti Wokietiją su Maskolija, idant wisos
widurinės Europos szerius pastatyti priesz Prancu-
ziją, kurioje republikiszka dwasė kassyk giles-
nias įleidžia szaknis. Prie to dar prisideda ir
tai, kad Prancuzija 1889 m. žada szwėsti szimt-
metinį paminėjimą rewolucijos 1789 m., kuri wis-
sas widuramžines įrėdnes Prancuzijoje nuszlawė
wienu ypu. Žinoma ant tokios szwentės supłauks
isz wisu szwieto szalu rewolucjonėriai ir Pary-
žiuje, kur už žmonijos walnybę iktuołaik daugiau
kraujo tekėjo negu wisuose Europos mėstuose,
įwyks susibrolinimas geriausiu ir tolynžengiausiu
gaiwažu wisu tautu. Tas wiskas Bismarkiui bai-
siaus iszsižiuri negu isznaikinimas wokiszkojo
gaiwažo Maskolijoje, swardymas wokiecziu ryti-
niame parubežyje buwio per uždarymą rubežiaus,
kassyk tolesnis weržimasi Maskolijos į Bałkanu
pussalį, palengwas susiurbimas wokiecziu per

slawus ir wingrus Austrijoje. Žodziu sakant:
Bismarkis welyja gentiszkai susiaurinti rubežius
wokiecziu negu pasiplatintu tarp szwieto dēmo-
kratybė, walnybė ir apsiszwietimas.

✗ **LIETUWOJE** bajorai wisai nuskaro, skołose
paskendo; wienok griebtiesi į amatus ir dirbti jie
gėdisi; wargszai jieszko wyresnybiniu wietelu, o
tu negalėdami įgyti tai elgėtauja sawo budu tai
eina isz proto. Beprocziu namai Wilniuje kaip
bonifratru taip ir szw. Jokubo prisipildė peraf-
kusiais ponelais musu kraszto. Pėreis dar keli
metai, o bajoru liks jeigu tik wardas Lietuwoje,
taip greitai jie gaiszta.

PRANCUZIJJOJE Paryžiuje gywena daugelis
lenku; ten yra ju 'draugystė dirbancziuju lenku'
kurioje neseniai jie didelus gincus turėdami pa-
tys pripažino, jog 'maža Lenkija wargino didžiąją
Lietuwa' ir kad ateitinō Lenkija turės pati ant
sawęs atsiremti, neskriausdana Lietuwos ir Ru-
sijos.

✗ **SUSIWIENYJIMAS** lietuwininku iktuołaik
lyg kad snaudžia. Philadelphijoje, kur kasėris
Szėmys buwo kuopos piningus pasisawinęs, tapė
per prawą prispirtas juos sugražinti kuopai. Yra
reikalas, kad kožna kuopa duotu žinią rasztinin-
kui susiwenyjiimo apie sawo stowį ir gywumą, nės
artinasi jau laikas seimawojimo.

Iszėjo 'Lietuwos Istorija', kurią galima pirkti
Amerikoje už 75 c., o Europoje už 1 rb. 25 kap.
Kningutė pasiliko be žiamłapiu, nės rėdystė ne-
istengė užmokėti kasztus juł o tui atsitiko dėlto,
kad daugelis musu broļu, skaitancziu L. Bašsą,
už jį neužmoka, o nusuka jam prigulinti užmo-
kesni; tuli wėl paėmę kningas ant pardawimo,
rėdystei neužmokėjo nei skatiko, nors kningas
pardawė. Dėlto laikė 3 metu per tokį apgawimą
L. Bašsas prastojo arti 2500 dorėlu! Kitu kartu
apgarsinsime ir prawardes tokiu sukeziu. Kožnas
gali numanyti, jog rėdystė už tuos piningus butu
istengusi daug gero padaryti reikažuose apszwie-
timo lietuwininku.

✗ Užmokėjo už L. Bašsą: J. Waisznys \$ 1, W.
Senkus \$ 2, W. Karalus \$ 2, Kreiwėnas \$ 1.

Lietuwininkai! žiurėkite, regėkite musu dideli baigia-
mą jau iszpardawimą puikiausiu drapanu dėl wyru ir waiku
už mažesnę prekę ne kaip kasztuoja padarymas! Nepraleis-
kite progos, kur galite užczėdvti 50 centu ant dorėlo. Pa-
minkite wietą! M. ROHRHEIMER, drapanu ir skrybėlu
kupezius, No. 11 N. MAIN ST. Sheandoah Pa. Perdė-
tinis: W. A. Engel. Ateikite!

RAULYNAS NEWULIS Szenandoryje taiso
dziegorėlus ir gali labai gerai pataisyti; už patai-
symą ranczyjasi ant 2 metu, o jei kas butu isz jo
pataisymo nekantantas, tai pertaiso dykai. Taiso
25 centais pigiaus ne kaip pas angłus. Wieta:
E. Centre ulyczia krome Kochanowskio.

DOWYDAS FAUST,

No. 120 South JARDIN ST., Shenandoah Pa
yra vyriausias ir seniausias agentas dėl isipirkimo no ug
nies ir dėl apsergejimo gywasczio; reprezentawoja geriau
sias ir didžiausias kompanijus. Lietuwinkai norėdami
apsisergėti no gywasczio ir no ugnies atekite pas mane,
ir to jus nepasigailėsite.

JOKUBO MATULO

KRAUTUWĖ WYNO, LIKIERIU, CIGARU.

Taip-gi atų parduodu kegėmis.
Geriausias arėtkas gausi gallonais ir kwortomis
NORTH MAIN STREET, SHENANDOAH PA

MOTIEJUS MARCINKEWYCZIA

ant JARDIN st., artymais Coal st.
Laikan szaucziszka dirbtawę ir siuwu ant orderio czebatus
ir czewerykus kaip dėl dideliu taip ir dėl waiku; priimu
nesziotą apawę dėl suloj ymo. Pigiaus darau ne kaip wisi
Szenandorio szauczai. Ateikite pas mane, brolai lietuwi
ninkai, o dziaugstėsi ilga dewardami mano darytą ap
awudę.

Dr. J. W. McCauley

DAKTARAS & CHIRURGAS,

ant EAST OAK ST., SHENANDOAH Pa.
arti Operos Namu; buwėsis d-ro Shadle office.

MAX REESE,

21 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH PA
Wisatinis AGENTAS dėl Hamburgo ir Brēmės garliwiniu
kompanijū; laiwakortės už pigiausią prekę. Taip-gi siun
cziu piningus i Europą, duodu daug rublu už mažai do
relu. Užeikite pas mane, o neapsigau ite.

Thomas Slattery,

CZEBATU IR CZEWERYKU KROMAS •
PIGIAUSIAS MIESTE.

Turiu naujo taworo ant \$ 5000 wertybės ir par
duodu už tiek, kiek jis kasztuoja pabrūke.
Dėl sulopymo priimu pagal reikatę.
Namuose Beddels Brick, skersai paczto
W. CENTRE STREET SHENANDOAH PA

Joseph S. Whitehouse

ADWOKATAS

RAISO NAMUOSE, E. Centre St. Shenandoah.

K. RAULYNATIS IR S. ZDANAWYCZIA

uždėjome kraucziszka kromę, ir padarome wisokias do
panas kuo geriausiai. Brolai lietuwininkai isz aplink
užeikite paziūrėti; turime wisokiu gatunkų materijū
iszsirinkimo no \$ 9 iki \$ 30. *Darbas pirmos klasos!*
Raszant gromatę adresas: L. B. 507.

W. CENTRE ST. MAHANAY CITY, PA

L. GOLDIN,

Warsawinius aptaisus su hemeniais wisokiu gatunkū
palaidinius, geriausius Szenandoryje, kur pardawan
\$ 12, dabar parduodu už \$ 9; surdotus su liemeniais,
skwernais parduodu dabar pigiaus ar: už \$ 13. Dėl wab
no 4 iki 13 metu aptaisus už pusantro dorėlo. O kelias
placziaus i galus ir neplacziaus, ką pitma pirkū už pu
penkto, dabar už pusketwirtho dor. Jei taworas nepatū
permainysiu ar piningus atgal grąžinsiu. Parduodu skę
bėles, dziegorėlus ir tt. Ženklas skersai nlyczios, nu
stowi ant lango. Neineikite i kitę kromę, kaip tik po N

11 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH PA

KRAUCZISZKAS KROMAS

JONO MIEŁDAŽIO.

Darau unifomas ir kitokias drapanas wisokiom mado
prekia (czienia) yra nuderiana; drapanos ant ord
Drugyseziu drapanas galima gauti wisokios mados. Wis
aptaisus yra padaromas geriausiai.

6 E. CENTRE ST. SHENANDOAH PA

PIGIAUSIAS KROMAS

10 ąpu geru spišku 10 c. 1 balti drobiniai mar
szkiniai 25 c. 1 wilnonė skepetaitė ant kakto 10 c.
6 peilai ir szakutės 50 c. 6 peilai ir szakutės su
batomis rankenomis \$ 1.50 Mėsininko peilis 10 c.
6 prasti peilai ir szakutės 25 c. 5 dėziū
gero szwakso 5 c. Ėabai geri grauz czewerykai
50 c. ir daugiaus Moteriu ožio skuros czewery
kai \$ 1.50 4 pakelai adatu 10 c. Plieninės spi
kos dėl ptauku už 3 tuzinus 5 c. Szwakas de
pez aus 5 c. 6 bryzai muižo 10 c. Szluota 10 c.
Makolėlis barzdinis 5. 25 konwertai 5. 24 kaus
kai popėros 5 c. Szepetys dėl galwos 10 c.
dėl drapanu 10 c. o dėl czebatu 15 c. dėl ge
landimo britwu 25 c. Pustuzinis atupku su gum
10 c. Tuzinas tazurko 10 c. 12 tuzinu guzik
dėl marszkiniu 5 c. Tuzinas kauliniu seguz
5 c. Masziunaitė dėl traukimo prapiu, dėl pjom
mostikto, dėl atidarymo dėziū ir galandymo pe
lu 5 c. Pjuklas didelis 50 c. Krabė dėl gra
50 c. Kirwukas 25 c. Kujis 15 c. Replės 5
Mėtriszka miera 10 c. Kaftas 15 c. ir daugiaus
Szrubukys 25 c. Isztankus weidrodis 25 c.
Grąztelis 8 c. Ragnžė 5 c. ir daugiaus Rėma
plusziniai 5 10 25 ir 50 c. Sieniniai rėmai 25
50 c. Kwepatu bonka 5 iki 25 c. Pjuklas me
pjaustyti 50 iki 100 c. Didelės sztoro kningos
iki 50 c. 12 mažu kningueziu dėl kupczystės
iki 25 c. Szepetys isz gražios wietos 25 c.

NOVELTY STORE

MAIN ULYCZIA SHENANDOAH PA